

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. ректора Національного
фармацевтичного університету
проф. А.А. Котвіцька

« 30 » серпня 2024 р.
Затверджено Вченою радою НФаУ
Протокол від 30.08.2024 № 7

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА
ОЦІНЮВАННЯ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО
КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ У НАЦІОНАЛЬНОМУ
ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

ПОЛ А2.2-36-084

Розробив:

Завідувачка кафедри фізичної реабілітації
і здоров'я

доц. Г. В. Таможанська
« 30 » серпня 2024 р.

Професор ЗВО кафедри фізичної реабілітації
і здоров'я

проф. Н. М. Кононенко
« 30 » серпня 2024 р.

Узгодив:

Проректор ЗВО з НПР –
Представник керівництва з ІСУ
проф. А. І. Федосов
« 30 » серпня 2024 р.

Проректор ЗВО з НПР
проф. В. Ю. Кузнецова
« 30 » серпня 2024 р.

Начальник відділу управління якістю
О. Ю. Гладцінова
« 30 » серпня 2024 р.

В. о. начальника юридичного відділу
С. Г. Богачова
« 30 » серпня 2024 р.

Харків, 2024

ЛИСТ ОБЛІКУ ЗМІН

Підстави для внесення змін	Дата затвердження змін	Змінені сторінки	Підпис особи, яка внесла зміни

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. НОРМАТИВНА БАЗА.....	7
3. ПІДГОТОВКА ДО ПРОВЕДЕННЯ ОСП(К)І.....	8
4. МЕТОДИКА І РЕГЛАМЕНТ ПРОВЕДЕННЯ ОСП(К)І.....	9
5. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОСП(К)І.....	12
6. ПРОЦЕДУРА АПЕЛЯЦІЇ.....	13

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту у Національному фармацевтичному університеті (далі – Положення) встановлює вимоги до складової атестації здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» ступеня вищої освіти магістр у формі об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту (далі – ОСП(К)І).

1.2. Положення розроблене відповідно Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Постанови Кабінету Міністрів України «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» №497 від 19.05.2021; наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14.05.2021 № 932 «Про затвердження Порядку утворення екзаменаційної комісії у закладах вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів освіти в галузі знань 22 «Охорона здоров'я»; Наказу Міністерства охорони здоров'я від 19 лютого 2019 року №419 «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів» (із змінами від 24 травня 2024); стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227 Терапія та реабілітація; локальних нормативних документів НФаУ (далі – Університет).

1.3. Об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит (далі – ОСП(К)І) – метод оцінювання готовності здобувачів вищої освіти (ЗВО) до провадження професійної діяльності відповідно до вимог стандарту вищої освіти шляхом демонстрування практичних (клінічних) компонентів професійної компетентності на реальному об'єкті або на моделі (фантом, муляж, симулятори тощо). ОСП(К)І – сучасний тип оцінки практичних знань та вмінь ЗВО, що призначений для перевірки набуття ними професійної

майстерності та компетентності, які неможливо оцінити традиційними формами іспитів.

Метод оцінювання клінічної компетентності ЗВО повинен відповідати трьом критеріям: валідності, надійності та здійсненності.

Валідність клінічного іспиту повинна включати такі здатності:

- проводити збір анамнезу пацієнта;
- виконувати обстеження пацієнта;
- визначати проблеми пацієнта з отриманої інформації;
- обирати відповідні методи обстеження хворого;
- інтерпретувати результати дослідження;
- робити реабілітаційний прогноз;
- ставити короткострокові та довгострокові SMART-цілі;
- розробляти профіль хворого;
- розробляти індивідуальну програму фізичної терапії;
- виконувати втручання, спостереження за пацієнтом та подальші

рекомендації пацієнту після завершення індивідуальної програми.

Надійність клінічного іспиту повинна забезпечуватись дотриманням об'єктивного підходу до оцінювання: сталість пацієнта й екзаменатора.

Здійсненність клінічного іспиту має включати такі критерії:

- кількість ЗВО, які будуть оцінені;
- кількість залучених викладачів-екзаменаторів, їх статус та спеціальність;
- наявність та доступність стандартизованих пацієнтів;
- наявність місця або відповідного приміщення для проведення клінічного іспиту;
- критерії оцінювання результатів іспиту.

1.4. Основні принципи ОСП(К)І:

➤ Об'єктивний – усі ЗВО виконують завдання однакової складності; результати оцінюють із застосуванням стандартного інструменту (контрольного листа – чек-листа);

➤ Структурований – структурна організація іспиту забезпечується сталою кількістю спеціально обладнаних приміщень – «Станцій ОСП(К)І», які включені у маршрут ОСП(К)І, де ЗВО виконують завдання в однакових умовах за однаковий час. Станція ОСП(К)І – стандартизоване обладнане місце (приміщення) для короткочасної взаємодії ЗВО з пацієнтом/клінічною ситуацією під час ОСП(К)І з метою оцінювання цільових компетентностей ЗВО за стандартизованим сценарієм та протоколом, в умовах, наближених до реальних.

➤ Практичний/Клінічний – створення ситуацій, максимально наближених до практичних/клінічних (кейси), в яких ЗВО застосовують набуті практичні навички. На станції ОСП(К)І для оцінювання ЗВО можуть використовуватись реальні, стандартизовані або віртуальні пацієнти, манекени, фантоми, прилади, обладнання, набори даних, ситуаційні завдання тощо.

➤ Іспит – оцінюють компетентності та навички ЗВО на основі вищевказаних принципів.

1.5. До складання ОСП(К)І допускаються ЗВО, які повністю виконали вимоги індивідуального навчального плану освітньо-професійної програми.

Метою ОСП(К)І є оцінювання якості вирішення ЗВО типових задач діяльності і демонстрації відповідних умінь та навичок в умовах, що наближені до реальних.

Іспит проводиться у спеціально обладнаних приміщеннях – «Станціях ОСП(К)І» і оцінює відповідність компетентності (практичні навички) ЗВО вимогам, визначеним стандартом вищої освіти та освітньо-професійною програмою (ОПП), яку неможливо оцінити методом стандартизованого тестування, а саме:

- 1) Комунікативні;
- 2) практичні (мануальні) навички;
 - а) базові практичні (мануальні) навички – техніка виконання

фізикального обстеження;

б) ускладнені практичні (мануальні) навички – фізикальне обстеження з метою ідентифікації та інтерпретації симптомів і синдромів;

с) візуальне виявлення ознак;

д) використання мультимедійних ресурсів;

3) маніпуляції;

4) когнітивні.

1.6. Зміст ОСП(К)І, переліки типових задач діяльності, умінь та навичок, що виносяться на ОСП(К)І, ґрунтуються на вимогах стандарту вищої освіти і ОПП. Серед них, обов'язкові освітні компоненти магістерського рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Терапія та реабілітація».

1.7. ОСП(К)І проводиться екзаменаційною комісією, яка створюється в Університеті, відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Національному фармацевтичному університеті.

2. НОРМАТИВНА БАЗА

2.6. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII.

2.7. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.

2.8. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. №334 «Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

2.9. Наказ Міністерства охорони здоров'я від 19 лютого 2019 року №419 «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів» (із змінами від 24 травня 2024 р.).

2.10. Статут Національного фармацевтичного університету (наказ МОЗ

України від 03.02.2021 № 167).

2.11. ПОЛ А1.1-19-018 «Положення про організацію освітнього процесу в Національному фармацевтичному університеті».

2.12. ПОЛ А1.1-38-073 «Положення про планування й облік навчальної роботи і основних видів методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників НФаУ».

2.13. ПОЛ А2.2-38-136 «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію в НФаУ».

3. ПІДГОТОВКА ДО ПРОВЕДЕННЯ ОСП(К)І

3.1. Перелік практичних навичок, які виносяться на ОСП(К)І розробляються відповідними кафедрами, на підставі стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та стандартів надання медичної допомоги.

3.2. Переліки практичних навичок, які виносяться до ОСП(К)І та алгоритми їх виконання мають бути схвалені на засіданні випускової кафедри, профільною методичною комісією з біомедичних освітніх компонент та ЦМР Університету. Переліки практичних навичок розміщуються на веб-сайті випускової кафедри.

3.3. На основі алгоритмів виконання практичних навичок кафедри розробляють відповідні чек-листи для оцінювання рівня підготовки ЗВО.

3.4. Випускова кафедра готує методичне забезпечення ОСП(К)І (завдання, сценарії, алгоритми та чек-листи). Сценарії мають бути адаптовані до технічних можливостей випускової кафедри. ЗВО вивчають та відпрацьовують ці алгоритми на практичних заняттях при вивченні відповідних освітніх компонентів. Деталі екзаменаційних клінічних сценаріїв ЗВО не розголошують.

3.5. Методичне забезпечення станцій (паспорт сценарію) включає такі складові:

1. Загальна інформація:
 - назва компетентностей, які оцінюються навичкою,
 - матеріально-технічне забезпечення сценарію.
2. Завдання для ЗВО з описом умови задачі, чи іншою відповідною інформацією, необхідною для виконання завдання, інструкція для ЗВО.
3. Алгоритми дій ЗВО при виконанні певної клінічної ситуації.
4. Бланк перевірки якості виконання навички (контрольний лист «чек лист»).
5. Легенда та інструкція для стандартизованого пацієнта (за потребою).
6. Додаткові інструкції для екзаменаторів та технічних працівників, які забезпечують роботу станції (за потребою).

3.6. Випускова кафедра представляє екзаменаційній комісії за місяць до проведення ОСП(К)І екзаменаційні матеріали, які включають: блюпринт ОСП(К)І із зазначенням переліку та назв станцій, часу їх проходження, компетентностей, що будуть оцінюватись на кожній станції; комплекси документів щодо кожної станції ОСП(К)І (паспорти станцій): контрольний лист (чек-лист); опис клінічних кейсів, перелік завдань та необхідних маніпуляцій, які виконуються на станції; інструкцію для ЗВО; інструкцію для екзаменаторів; інструкції для стандартизованих пацієнтів; перелік фантомів, манекенів та іншого обладнання, що будуть використані при проведенні ОСП(К)І; алгоритми виконання практичних навичок.

4. МЕТОДИКА І РЕГЛАМЕНТ ПРОВЕДЕННЯ ОСП(К)І

4.1. ОСП(К)І проводиться для ЗВО, які наказом по Університету допущені до атестації. ОСП(К)І є складовою частиною атестації ЗВО у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту і відбувається у період, встановлений графіком освітнього процесу та розкладом атестації.

4.2. ОСП(К)І відбувається в один етап (8 станцій). Час виконання завдання на кожній станції – 10 хвилин. Перерва між станціями – 1

хвилини.

Усі станції обладнуються камерами відеоспостереження (із можливістю відеозапису для забезпечення об'єктивності прийняття рішення екзаменаційною комісією у випадку апеляцій здобувачів) та засобами подачі звукового сигналу. Початок та закінчення виконання станції озвучується звуковим сигналом. Якщо здобувач вищої освіти не впорався із завданням, він має перервати роботу і перейти на наступну станцію. Під час іспиту екзаменатор не втручається у процес виконання завдання, а лише оцінює дії здобувача – проставляє відмітки у чек-листі. Екзаменатор може звернутися до здобувача у випадку порушення ним правил техніки безпеки, правил поведінки тощо. Здобувач може звернутися до екзаменатора при погіршенні самопочуття чи в разі інших форс-мажорних обставин. Якщо здобувач не впорався із завданням, він має перервати роботу і перейти на наступну станцію, якщо закінчив раніше – залишається у кімнаті до сигналу.

4.3. Допускається організація кількох станцій ОСП(К)І (не більше 4) в одному приміщенні, яке використовується, як реабілітаційний/симуляційний простір і в межах якого для кожної станції ОСП(К)І забезпечено загальні вимоги до станцій ОСП(К)І. На дверях кожного приміщення чітко вказують номери станцій та їх назву, а також коротку інструкцію для здобувача вищої освіти.

4.4. Іспит розпочинається відповідно до розкладу атестації та схеми- графіка маршрутів ОСП(К)І.

Екзаменаційні групи формуються по 8 ЗВО (з розрахунку 1 особа на 1 станцію, відповідно до кількості станцій). Усі ЗВО однієї групи складають іспит одночасно, але на кожній окремій станції – лише по одному здобувачу вищої освіти. При цьому вони проходять однакові випробування з послідовним переходом від станції до станції за індивідуальним маршрутом.

4.5. Вимоги до ЗВО при складанні ОСП(К)І:

- ЗВО повинні прибути для складання іспиту за 20 хвилин до

початку іспиту для реєстрації, отримання індивідуального номера, маршрутного листа та інструктажу щодо проходження станцій. У разі несвоєчасного прибуття здобувача вищої освіти (прибуття після початку екзамену) рішення про його допуск для складання ОСП(К)І приймає голова екзаменаційної комісії.

- Мати охайний вигляд, документ, що засвідчує особу, медичний одяг, змінне взуття, бейдж;

- ЗВО забороняється використовувати в місці проведення ОСП(К)І та мати при собі або на своєму робочому місці засоби зв'язку, пристрої зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації (у тому числі: мобільні телефони, планшети, калькулятори, годинники з будильником, комп'ютером або пам'яттю, пейджери, прилади для запису аудіо- та відеоданих, радіо, плеєри), а також окремі елементи, які можуть бути складовими частинами відповідних технічних засобів чи пристроїв; власні речі здобувачів залишаються у спеціально відведеному місці, за зберігання яких відповідає ЗВО;

- Зареєструватися у секретаря екзаменаційної комісії та отримати маршрутний лист;

- Вчасно зайти на першу станцію і без затримок переходити на наступні станції;

- При проходженні станції уважно ознайомитися із завданням, виконати його згідно з алгоритмом і вчасно залишити станцію (після звукового сигналу);

- Після проходження останньої станції віддати маршрутний лист секретареві екзаменаційної комісії.

- Під час іспиту ЗВО заборонено спілкуватись між собою, використовувати навчальні та допоміжні матеріали. При порушенні зазначених вище норм результати іспиту анулюються.

4.6. Здобувач може бути відсторонений від складання ОСКІ у таких випадках:

- використання мобільного телефону чи інших гаджетів під час іспиту;
- зафіксований факт розмови здобувачів один з одним під час проходження станцій;
- зафіксований факт розмови здобувачів з екзаменатором під час складання іспиту, якщо це не обумовлено виконанням завдання на станції;
- зафіксована спроба копіювання здобувачем завдання станції на будь-який носій інформації;
- порушення норм етики та Кодексу академічної доброчесності.

У таких випадках комісія складає акт виявлення порушення академічної доброчесності і такий здобувач вважається таким, що не пройшов атестацію з результатом «0» балів.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОСП(К)І

5.1. Оцінка роботи ЗВО на станції ОСП(К)І проводиться за контрольним листом (чек-листом), який складений на основі оцінювання повноти виконання випускником алгоритму дій у певній клінічній ситуації та критеріїв оцінювання практичної навички. На кожній станції екзаменатор оцінює усі етапи виконання завдання і визначає загальну суму балів.

5.2. Екзаменатор заповнює на кожного здобувача окремий чек-лист, де зазначає його ідентифікаційний номер, який вказаний на його бейджі. На чек-листі не записують персональні дані здобувача (прізвище та ім'я).

Максимальна оцінка за виконання завдання на станції ОСП(К)І становить 25 балів. Після проходження всіх станцій здійснюється підрахунок набраних балів і сума ділиться на два. Максимальна кількість балів становить 100 балів. Деякі сценарії можуть мати критичні точки, при невиконанні яких завдання вважається невиконаним.

ОСП(К)І вважається складеним, якщо ЗВО після проходження всіх

станцій набрав не менше ніж 60 відсотків від максимальної кількості балів (60 балів).

5.4 У разі неуспішного складання ОСП(К)І (результат менше 60 балів) ЗВО має право повторно скласти іспит не більше одного разу. У разі неуспішного повторного складання будь-якого з компонентів кваліфікаційного іспиту особа вважається такою, що не виконала індивідуальний навчальний план, та відраховується відповідно до пункту 4 частини першої статті 46 Закону України «Про вищу освіту». Така особа може бути поновлена на навчання за відповідним ступенем вищої освіти за такою самою спеціальністю для повторного навчання протягом не менше як двох семестрів та однократного повторного складання кваліфікаційного іспиту (відповідно Постанови КМУ від 10.10.2023 № 1065).

6. ПРОЦЕДУРА АПЕЛЯЦІЇ

6.1. У випадку, якщо ЗВО не погоджується з результатом іспиту, він може подати особисто апеляцію на ім'я ректора Університету та оскаржити результат в день оголошення результатів іспиту. Апеляції розглядає екзаменаційна комісія шляхом перегляду відеозапису складання ЗВО іспиту в його присутності.

6.2. Апеляційна комісія розглядає апеляцію не пізніше наступного робочого дня після створення комісії. Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом.

ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ

№ з/п	Посада, ПІБ	Підпис про ознайомлення	Дата

[illegible]